

Ez a világ ügye sok...

Az idén kétnapos rendezvény keretében emlékezett meg városunk a magyar kultúra napjáról. Január 22–23-án sokféle kulturális műsort kínált a Faluház az ünnep alkalmából. Volt képzőművészeti kiállítás megnyitója, népzenei koncert, báb-játék a gyerekeknek, tudományos előadás a felnőtteknek, vendégünk volt Bognár Szilvia, a Kaláka együttes és Kányádi Sándor.

Pénteken a Faluház zsbongójában Korbuly Klára, a PMAMI igazgatója nyitotta meg az intézmény képzőművész tanszakán tanulók első félévi munkáiból látható kiállítást. Tanáruk, Görömbeiné Szalay Ágnes képzőművész. E megnyitóval kezdődött a magyar kultúra napjának ünneplése. (Sajnos a kiállítók és szülei közül alig voltak a megnyitón.)

Folklórkincsünk

„Ez a világ ügye sok...” Biatorbágy és környéke folklórkincse című ünnepi műsorral folytatódott az este. A közönséget Korbuly Klára, az est háziasszonya köszöntötte: „A ma esti rendezvény apropója a magyar kultúra napjának megünneplése, vagyis egy kis egészséges büszkeség ápolása, amit itt a Kárpát-medencében eltöltött éveink alatt felhalmozott tudásunk kelthet szívéinkben. Ma este ennél is szorosabban vett pátriánk, a Zsámbéki-medence népi kultúrája, népzenei hagyományja kapja a főszerepet ezen a megemlékező napon.”

Ünnepi beszédében dr. Palovics Lajos polgármester úr emlékezett a jeles napra: „Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon fejezte be a Hymnus a magyar nép zivataros századaiból című költeményét, amely azóta nemzeti himnuszunk lett. Ez a nap a magyar kultúra napja.

A kultusz = művelés, a kultúra = műveltség, művelődés szavakkal jelölt fogalmak, a föld műveléséről régen átterjedtek a szellem, a lélek művelésére. Jelentik mindazt a hagyományt, amit a szellemi és az anyagi kultúra területén eleink valósítottak meg, és jelentik azt is, amit jelenkorunkban új és újabb igényeink szerint mi újítunk, teszünk hozzá. Nemcsak a művészeteket, hanem a mesterséget, gazdaságot, gazdálkodást is jelentik, hozzá tartoznak mindennapi szokásaink. Igen sokfé-

le, egy-egy ember vagy csoport nem is tudja szemével, fülével, értelmével felfogni, ízlése és az élet rövidsége miatt egyaránt csak kis részt tud az ember befogadni belőle.

Büszkék lehetünk magyar nemzetünk és a velünk kulturálisan is szoros kölcsönhatásban élő népek kultúrájára. A mai és a holnapi napon ennek a településnek és vidéknek a kultúrájából kaphatunk olyan szemelvényeket, amelyekre kisebb közösségünkben büszkék lehetünk. Az előző években, hónapokban, napokban Biatorbágy kultúrájának más részeivel dicsekedhettünk, most újabb részletekre nyíljék meg szemünk, fülünk.

Köszönöm a magyar műveltség gondozóinak, terjesztőinek lelkes fáradozását. Önök pedig, Kedves Közönségünk, leljék meg örömeiket, nyerjenek felüdülést ezen az ünnepen, hogy a maguk helyén, a maguk munkájával szintén gyarapítsák a magyar műveltség kincseit!”

Ezt követően adták át könyvtárosaink, Hodosi Erika és Uzonyi Edit a „Leghűségesebb olvasó” címet, annak a könyvtárlátogatónak, aki az elmúlt évben legtöbbször látogatta meg a Karikó János Könyvtárat. Az oklevelet virágcsokor és ajándékkönyv kíséretében Urbán Gézánné kapta.

Majd a színpadon Vizeli Balázs és zenésztársai, a Szeret zenekar tagjai és Bognár Szilvia énekes vette át a főszerepet. Műsorukban Biatorbágy és környékének, a Zsámbéki-medencének népzenei gyűjtését dolgozták fel, melyet a közönség nagy tapssal jutalmazott. Vizeli Balázs (aki egyben a PMAMI népzene szakán is tanít) Palovics Lajosnak mondott köszönetet, azért, hogy röviddel idekerülése után egy vaskos paksamétát adott neki azzal, hogy jó lenne ezt itt helyben megszólaltatni. (A paksamétában Kodály Zoltán 1921–1922–1923-ban az akkori biai járás területén, Páty, Tinnye, Tök, illetve a közeli Csabdi, Mány, valamint a Sándor–Metternich-uradalomhoz tartozó Gyarmatpuszta és Gyermely településeken rögzített népzenei gyűjtései voltak. Ezeket Palovics Lajos kereste ki különféle zenei archívumokból. Évek óta munkálkodott azon, hogy kisebb pátriánk feledésbe vesző dalai szóljanak meg a helyben rendezett népzenei találkozókön. Kezdeményezéséhez

sokáig nem akadt értő és ezt értékelő társa.) Az összeállított műsorból látszott, hogy emberére talált Vizedi Balázs személyében, aki nagy lelkesedéssel mesélt az előkészítő munkálatokról. A tervek szerint szeretnék folytatni a zenei feldolgozásokat, és később a környékbeli településeken is bemutatni műsorukat.

A Népdalkör, Köllő Attila és citerásai kíséretében – a biatorbágyi közönség előtt már nem ismeretlen – helybéli népzenei kultúránkból három dalt énekelt nagy sikerrel.

Majd újból a Szeret zenekar húzta a talpalávalót, ezt a jó hangulatot Sósuti Edit és Sikentáncz Szilveszter ide illő táncai fokozták.

Ez az ünnepi est bizonyosság volt arra, hogy a feledésbe merülő – talán nem országos ismertségű – folklórkinccsünket érdemes a magunk örömére, szórakoztatására újra felfedezni, énekelni és megőrizni.

Régészet, nyelvjárás, életrajz és dramaturgia

Szombaton délelőtt a hivatal házasságkötő termében Repiszky Tamás, a szentendrei Ferenczy Múzeum régészének előadásával kezdődött a „Biatorbágyiak és Biatorbágy a tudományban – Mini Mindentudás Egyeteme” második rendezvénye. Jövő által ismerjük meg a múltat, e címmel fotókkal szemléltetve ismertette Repiszky Tamás a Biatorbágy környékén végzett ásatások alkalmával előkerült rendkívül gazdag régészeti anyag leletanyagát. Lebilincselő előadásában szinte megelevenedtek az eleink által egykor lakott településrészek. Elmondta, hogy az itt előkerült leletanyag – ha lenne megfelelő kiállítóhelyünk – alkalmas lenne egy állandó régészeti kiállításra.

A biatorbágyi dr. Márkus Éva tanszékvezető főiskolai docens (ELTE Tanító- és Óvóképző Kar Idegen Nyelvi Tanszék) a nagybörzsönyi német nyelvjárásokról beszélt, kép- és hanganyag illusztrálásával. (Pár évvel ezelőtt a Biatorbágyon és környékén gyűjtött német nyelvjárásokat is bemutatta.)

Vladár Gábor életéről és munkásságáról tartott értekezést a 90 éves dr. Boleratzky Lóránd ügyvéd, egyetemi magántanár.

Német irodalmi tanulmányokról beszélt – a szintén biatorbágyi – dr. Varga Péter egyetemi docens (ELTE BTK Germanisztikai Intézet Német Nyelvű Irodalmak Tanszéke). Röviden ismertette az

1999-ben megjelentetett Adam Sager imakönyvéről készült tanulmányokat. Majd Schiller: Ármány és szerelem című művéből tartott lebilincselő dramaturgiai előadást.

Áprilisa szervezik a Föld napjához, Szent György-naphoz kapcsolódóan a rendezvény harmadik előadását, ahol a Biatorbágyon talált ősmaradványokról, településünk rendezéséről, természeti és épített környezetéről, turisztikai stratégiájáról lesz szó.

Béka-búcsúztató

Szombaton este a közismert Kaláka együttes koncertje volt a Faluház nagytermében.

„Van okunk az ünneplésre. Kányádi Sándor nyolcvanéves, a Kaláka negyven és a hangzó Helikon-sorozat elmúlt öt éve alatt ez a huszadik kötetünk. Sok szép kerek szám.

Nagy öröm, hogy a nyolcvanadik születésnapja alkalmából sokat lehettünk együtt Sándor bácsival, köszönthetjük a Petőfi Irodalmi Múzeumban, mikor a róla készült album megjelent, mikor az I. kerület díszpolgára lett, köszönthetjük sokfelé az országban és Erdélyben. Még szülőfalujában, Nagyalambfalván is ünnepeltünk. Jó, hogy olyan költő verseit énekelhetjük, akit szeretnek kicsik és nagyok, falun élők és városiak, ínyencek és csak néha verset olvasók-hallgatók. Negyven év hosszú idő egy zenekar életében. Már vannak, akik ifjúkorukban hallgattak minket, és most unokákkal jönnek koncertjeinkre.” – E szavakkal köszöntötte Gryllus Dániel a biatorbágyi közönséget. A magyar kultúra napjához illő rendkívüli koncertműnyben volt része a közönségnek, melyet tovább emelt Kányádi Sándor magával ragadó életterület elmondott néhány verse.

A műsort követően Kányádi Sándor és a Kaláka együttes tagjai dedikálták a helyben megvásárolt kiadványokat.

H. N. E

